

den til offentlige Bygninger, til Bygninger for vore store offentlige Samlinger, og vi have jo Trang til mange Bygninger. Der er jo under denne Forhandling ogsaa udtalt Ønske om at opføre en ny Rigsdagsbygning, hvilket Ønske mange Gange er kommet frem her i Rigsdagen, og hvis Betimeghed vist heller ingen tvivler om, al den Stund alle vistnok ere enige om, at den Bygning, vi her opholde os i, ikke er en Bygning, som i Virkeligheden egner sig til at være en Rigsdagsbygning. Vi leje Lokaler til Landets Højesteret, til Sø- og Handelsretten; Ministerialbygningerne, som ligge dernede, ere gamle og daarlige; Rigsarkivet kunde trænge til andre Bygninger, end det har for Øjeblikket. Kort sagt: vi ere for Øjeblikket i en saadan Stilling, at vi have store Udgifter for at leje daarlige Lokaler til vore offentlige Institutioner, medens man burde skaffe ny Bygninger til Veje, hvor disse Institutioner kunde faa en hensigtsmæssig Plads og hensigtsmæssige Lokaler. Maa jeg i saa Henseende støtte mig til det Foredrag, det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen) holdt i sidste Møde. Det ærede Medlem fremhævede i stærke Toner den store Betydning, som vore Samlinger have, idet han viste, hvor langt dansk Aandsliv og dansk Kultur er naaet frem. Jeg havde ventet, at den ærede Taler vilde have sagt: Men saa er det ikke tilstrækkeligt at lægge vore Museer i en gammel Bygning under indskrænkede Forhold, nej, lad os da faa en Bygning, som svarer til den Betydning, disse Samlinger i Virkeligheden have. Derfor vil jeg tillade mig at anmode det Udvalg, som sandsynligvis vil faa med denne Sag at gøre, om at tage under Overvejelse, om man ikke helt burde forlade de gamle Bygninger nede ved Frederiksholms Kanal og flytte over til Slotspladsen, og at man saa samtidig kunde faa en Plan for Slotsholmens Bebyggelse. Der var stærk Tale herom, den Gang der forelaa Forslag til Opførelse af en ny Bygning for det kongelige Bibliotek, og jeg erindrer, at den høje Regering den Gang foreslog to alternative Steder, hvor denne Bygning kunde lægges. Det ene var Frederiksholms Kanal, tæt ned ved Bryghusgade, hvor den nuværende Kaserne staar, og det andet Sted var der, hvor man nu opfører Bygningen for det kongelige Bibliotek. Den ærede Regering bemærkede den Gang i sine Motiver til Forslaget, at Pladsen ved Frederiksholms Kanal paa den gamle Kasernes Grund var det mindst afsidesliggende Sted. Hvem

der er kendt med disse Grunde dernede, saaledes som de ere nu, indtil de ny Færdselslinier komme i Stand, vil erkende, at det er en i høj Grad afsides Beliggenhed, det kongelige Bibliotek vilde have faaet helt nede ved Bryghusgade. Men den Grund, det nu ligger paa, er altsaa efter Ministeriets Mening endnu mere afsides, og det er den virkelig ogsaa efter min Mening. Jeg beklager, at man ikke har valgt en anden Plads til det store kongelige Bibliotek end Pladsen dernede ved Kristiansgade. Denne Plads ligger for det første meget afsides, hvor for Øjeblikket kun en ringe Del af Befolkningen kommer, og som mange kunde have Vanskelighed ved at finde, navnlig naar de komme fra Provinserne; men dertil kommer jo endvidere, at man har lagt denne Bygning nede ved Havnen, hvor Dampskibene allerede for Tiden gøre megen Støj, men hvor der senere, naar Godsbanegaarden bliver bygget og kommer i Virksomhed, og naar Havneforholdene blive forandrede — hvad de ville blive ved en Ombygning af Knippels Bro — vil blive en langt stærkere Færdsel af Banevogne, almindelige Vogne og Dampskibe. Der vil til den Tid blive en saadan Støj, at den vil være i høj Grad generende for dem, som benytte det kongelige Bibliotheks Skatte, og som burde have Ro dertil. Jeg beklager, at man ikke allerede den Gang tog Planen om Slotsholmens Bebyggelse op til alvorlig Overvejelse. Jeg vil derfor gerne henstille til det ærede Udvalg at gøre alt, hvad der staar i dets Magt, for at faa denne Plan tagen under Overvejelse. Saaledes som Udviklingen nu synes at gaa, er man inde paa at sprede vore offentlige Bygninger, vore offentlige Samlinger, og dette bør ikke finde Sted, man bør tværtimod samle dem, saaledes at de blive let tilgængelige for det store Publikum.

Jeg tillægger det ogsaa nogen Betydning, hvilket Indtryk Udlændinge ville faa, naar de besøge Danmark, og hvilket Indtryk Provsbeboerne faa, naar de besøge Kjøbenhavn. De ville aabenbart lægge Mærke til, paa hvilken Plads man har lagt Samlingerne, og derefter ville de danne sig et Skøn over, af hvilken Værdi Samlingerne ere. Nu ville de finde Thorvaldsens Museum i den ene Fløj af Slotsholmen, det kgl. Bibliotek langt nede afsides paa en anden Del af Slotsholmen, vort Nationalmuseum i smalle Gader uden for Slotsholmen, og mellem alt dette ligge de kongelige Stalde og Vognremiser. Det forekommer mig, at vi burde bytte disse Ting om, det